

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
WALTER VAN GERVEN
της 24ης Απριλίου 1991 *

*Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 87-39 της 27ης Ιανουαρίου 1987)².

1. Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας¹.

Το άρθρο 3, παράγραφος 1, που αφορά την « ισότητα μεταχειρίσεως », του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 ορίζει εντούτοις ότι:

« Τα πρόσωπα που κατοικούν στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη, και για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού, υπόκεινται στις υποχρεώσεις και απολαύουν των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του, υπό την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού. »³

2. Βάσει της ρυθμίσεως που προβλέπεται στο άρθρο L 815 του γαλλικού code de la sécurité sociale (κώδικας κοινωνικής ασφαλίσεως, στο εξής: CSS), οι δικαιούμενοι γαλλικής συντάξεως αναπηρίας ή γήρατος οι οποίοι έχουν την ιθαγένεια άλλων κρατών μελών, αλλά κατοικούν στη Γαλλία, μπορούν να προβάλλουν αξίωση καταβολής συμπληρωματικού επιδόματος από το « Fonds national de solidarité » (εθνικό ταμείο αλληλοβοηθείας, στο εξής: FNS) μόνο αν πληρούν την προϋπόθεση κατά την οποία, πρώτον, πρέπει να έχει συναφθεί με το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο δικαιούμενος συντάξεως διεθνής σύμβαση αμοιβαιότητας (άρθρο L 815-5 του CSS) και, δεύτερον, ότι ο δικαιούμενος συντάξεως έχει κατοικήσει κατά τη διάρκεια ορισμένης περιόδου στη Γαλλία (άρθρο L 815-2 του CSS,

3. Κατά την πριν από την άσκηση της παρούσας προσφυγής διαδικασία στο πλαίσιο του άρθρου 169, η Γαλλική Κυβέρνηση πρόβλεψε ότι το συμπληρωματικό επίδομα που παρέχεται από το FNS αποτελεί παροχή κοινωνικής πρόνοιας ως προς την οποία δεν τυχάνει εφαρμογής ο κανονισμός 1408/71, συμπεριλαμβανομένου και του προαναφερθέντος άρθρου 3, παράγραφος 1⁴. Όμως, το Δικαστήριο έχει κατ'επανάληψη δεχθεί ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 εφαρμόζεται και ως προς τα συμπληρωματικά επιδόματα⁵ και επιβεβαίωσε και πάλι ρητώς τη νομολογία του

2 — Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ως προς τον δεύτερο αυτόν όρο έπρεπε να καθοριστούν με εκτελεστικά διατάγματα.

3 — ΕΕ 1983, L 230, σ. 13.

4 — Βλ. άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 1408/71. Η Γαλλική Κυβέρνηση χρησιμοποίησε, εντούτοις, το επιχείρημα αυτό μόλις με την απάντησή της της 7ης Μαρτίου 1986 επί του εγγράφου της Επιτροπής της 4ης Δεκεμβρίου 1985.

5 — Βλ., π.χ., απόφαση της 9ης Οκτωβρίου 1974, 24/74, Biazon (Jurispr. 1974, σ. 999, σκέψεις 9-12): απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 379 έως 381/85 και 93/86, Gilletti (Συλλογή 1987, σ. 971, σκέψεις 9 έως 12): και απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1987, 147/87, Zaoui (Συλλογή 1987, σ. 5511, σκέψη 9).

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

1 — Όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις ισχύουσες διατάξεις από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, περί τροποποιήσεως και ενημερώσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας και του κανονισμού (ΕΟΚ) 574/72 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 (ΕΕ 1983, L 230, σ. 6).

αυτή ως προς το συμπληρωματικό επίδομα που χορηγεί το FNS με την απόφασή του της 12ης Ιουλίου 1990⁶. Υπό το φως αυτής της νομολογίας η Γαλλική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί πλέον ότι η εν λόγω γαλλική νομοθεσία αντίκειται πράγματι προς το κοινοτικό δίκαιο και άρχισε να λαμβάνει μέτρα για την προσαρμογή της νομοθεσίας της. Το φθινόπωρο του 1990 κατατέθηκε στη Γαλλική Βουλή ένα σχετικό νομοσχέδιο⁷. Το γεγονός αυτό δεν αναιρεί εντούτοις την παράβαση.

4. Παρ' όλο που δεν αμφισβητείται πλέον ότι η εν λόγω νομοθεσία δεν συνάδει προς το κοινοτικό δίκαιο, η Γαλλική Κυβέρνηση τονίζει η εν λόγω νομοθεσία δεν εφαρμόζεται (πλέον) στην πράξη σε υπηκόους άλλων κρατών μελών της Κοινότητας και ότι οι υπήκοοι αυτοί, όπως επιβάλλει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, έχουν ήδη τα ίδια δικαιώματα όπως οι Γάλλοι υπήκοοι. Απαντώντας στην αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής, η Γαλλική Κυβέρνηση ανακοίνωσε στις 26 Νοεμβρίου 1987 ότι δεν απαιτούσε πλέον την ύπαρξη διεθνούς συμβάσεως αμοιβαιότητας ως προς τους πολίτες των

άλλων κρατών μελών για τη χορήγηση συμπληρωματικού επιδόματος και ότι είχαν ενημερωθεί σχετικά όλες οι αρμόδιες αρχές με την υπουργική εγκύκλιο 1370 της 5ης Νοεμβρίου 1987⁸. Ως προς την προϋπόθεση που αφορά την επί ορισμένο χρονικό διάστημα ύπαρξη κατοικίας στη Γαλλία, η Γαλλική Κυβέρνηση τονίζει ότι ποτέ δεν εκδόθηκαν τα αναγκαία εκτελεστικά διατάγματα και ότι ο όρος αυτός παρέμεινε επομένως νεκρό γράμμα.

Εν τούτοις, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το γεγονός ότι μία νομοθεσία, που αυτή καθαυτή δημιουργεί δυσμενή διάκριση, συνεπεία οδηγιών προς τις αρμόδιες αρχές ή λόγω ελλείψεως εκτελεστικών διαταγμάτων, και δεν συνεπάγεται στην πράξη δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος υπηκόων άλλων κρατών μελών δεν αρκεί για να δικαιολογείται η συγκεκριμένη νομοθεσία. Η διατήρηση της εν λόγω νομοθεσία μπορεί να προκαλέσει ασάφεια και αμφιβολία στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους και, ιδίως, στους ενδιαφερομένους υπηκόους άλλων κρατών μελών⁹. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν εγκρινόταν στην πράξη η καταβολή του συμπληρωματικού επιδόματος σε υπηκόους άλλων κρατών μελών¹⁰.

5. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό ΕΟΚ 1408/71 και, συγκεκριμένα, από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, και να την καταδικάσει στα δικαστικά έξοδα βάσει του άρθρου 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

6 — Απόφαση της 12ης Ιουλίου 1990, υπόθεση C-236/88, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Fonds national de solidarité) (Συλλογή 1990, σ. I-3163). Στην υπόθεση αυτή επρόκειτο για τη χορήγηση του ίδιου συμπληρωματικού επιδόματος σε δικαιούχους συντάξεως οι οποίοι διαμένουν ή πρόκειται να διαμείνουν σε άλλο κράτος μέλος. Βλ. επίσης τις προτάσεις μου της 12ης Ιουνίου 1990 στην υπόθεση αυτή.

7 — Βλ. παράρτημα του υπομνήματος ανταπάντησεως της Γαλλικής Κυβερνήσεως. Ας σημειωθεί ότι η Γαλλική Κυβέρνηση ήδη στα τέλη του 1989 και τις αρχές του 1990 κατέβαλε μία πρώτη προσπάθεια για την τροποποίηση της εν λόγω νομοθεσίας. Εντούτοις, το σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του άρθρου L 815-5 του CSS κρίθηκε τότε από το Conseil constitutionnel άκυρο.

8 — Παράρτημα V του δικογράφου προσφυγής της Επιτροπής.

9 — Βλ., π.χ., απόφαση της 4ης Απριλίου 1974, 167/73, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Jurispr. 1974, σ. 359, σκέψεις 41 και 42).

10 — Βλ. την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σ. 6.